

Horsens Museum

- et besøg værd

Af stud. mag. Jens Zederkoff

Museet er i dag et væsentligt element af vor kultur. Aldrig før har museet spillet så stor en rolle, som det gør i dag. Hvad er da grunden til denne betydning? Forst og fremmest må den vel findes i et ønske om en synlig, håndgribelig fremstilling af fortiden. Det moderne menneske ønsker ikke blot at læse. Det ønsker også at se. Det ønsker at se de oprindelige monumenter, kulturen, kunsten og religionen, som det altsammen har taget sig ud og artet sig i fortiden - både lokalt og globalt. Det er den direkte kontakt med fortiden, som er noget af det mest tillokkende ved et museum. SA er der også menneskets iboende sans for det skønne, det æstetiske. Glæden ved at betragte en smuk ting, et kunstnerisk arbejde - uanset dets alder og oprindelse. En tredje og mere sammensat faktor er vel også menneskets ønske om at forstå sig selv.

Der er to former for arkæologi-

ske museer. De, der er beliggende lands med en særlig arkæologisk fortid, og de, som ikke er det. De sidste er afhængige af erhvervelser gennem køb og ved ekspeditioner. Museerne i den første gruppe er heldigere stillet, de er i stand til at skaffe sig en rigdom af genstande fra udgravninger inden for landets grænser. På den anden side er sådanne museers rækkevidde ofte indskrænket til lokal arkæologi. Horsens Museum må henregnes til de sidste gruppe. Vi er herhjemme så heldigt stillede at have en interessant fortid. Trenk blot på vikingeskibene, gravhøjene, ertebøl-lekulturen og alle de andre ting og fænomener, som er af international interesse.

Nu er de interesser et museum har at varetage jo mange. Men hvis man skal tage det groft, kan det siges, at de ligger mellem to yderpunkter - nemlig tingene selv, som skal behandles og opbevares,

og offentligheden, hvis behov må tilfredsstilles, og hvis interesse må støttes.

Genstandene behøver først og fremmest beskyttelse og pasning. De skal måske restaureres, de skal renses og konserveres. Dette er faktisk en af museets hovedopgaver.

Nu er det jo ikke nok at have mange interessante ting, de skal også udstilles. Her kan man gå forskellige veje. Man kan enten præsentere tingene kronologisk eller tematisk. Det mest almindelige er den kronologiske fremstilling. Her ser man en periodes daglige redskaber, våben, håndværk, begravelseskik og religion samlet under et. Dette giver med andre ord overskueligheden. Hvis man besøger Horsens Museum, vil man for eksempel finde denne udstillingsform benyttet i afdelingen for forhistorisk tid. Her følger man hvorledes livsvilkårene har ændret sig op igennem tiden for landets første indbyggere.

Den tematiske udstillingsform bruges, når man vil give en orientering om et bestemt emne. Det kan for eksempel være mønter, hjemmet, pottemageri og lignende. Her følger man disse tings forandring op igennem tiden. Dette kan være meget interessant og instruktivt. På Horsens Museum kan man af tematisk ordnede udstillinger bl.

a. se en montre med danske medaljer fra forskellige tider, en montre med mentor samt en dragtsamling.

Et kapitel for sig er „Palæstuen“ og stuerne med møbler og husgeråd fra borger- og bondestands-hjem. I „Palæstuen“ findes møbler og andet indbo fra senbarokken op til Chr. d. 8.-stilen, altså ting hvis oprindelse skriver sig fra ca. 1730-1850. Fælles for det alt sammen er dog, at det har haft til huse i palæer finere hjem. For eksempel er nogle af genstandene fra Det lichtenbergske **mens andre** er fra det russiske fyrstepalæ. Lignende forhold gør sig gældende for borgerstandsstuerne, her er møblerne og udstyret fra ca. 1600-1800. Disse to udstillinger må betegnes som tematiske, idet de søger at give et indblik i hvordan man indrettede sig blandt borgere og rigmænd.

I børnebogsugen 7.-13. oktober arrangerer museet en udstilling af legetøj og børnebøger. Denne udstilling ønsker at vise, hvad yore bedsteforældre legede med og læste i. I den forbindelse vil der også være en samling moderne legetøj, som vil stå til de unge gæsters disposition. Et sådant arrangement er helt foverensstemmelse med det mål, et museum må sigte imod, nemlig at give udstillingerne så levende og nærværende som muligt. Dette er af stor vigtighed, hvis

man vil fange det brede publikums interesse. Et museum skal ikke blot være for de, der ønsker at foretage et videnskabeligt studium af landets fortid. Det er til for alle de, der ønsker at forstå yore forfædre, det, de gjorde, og den måde de levede på.

Museet skal ikke blot være en udstilling af klenodier. Det skal være et levende sted. Et sted, hvor der sker noget. Her skal man kunne mødes med venner og diskutere tingene, de enkelte udstillinger eller den udstillede kunst.

Denne mulighed giver Horsens Museum, så hvorfor ikke kigge derud? Prove at gå i borgerstuerne og betragte de tunge jernbeslåede dragkister, den rigt udsmykkede himmelseng med udskårne, forgyldte engle og de mange andre ting. Eller kigge indenfor i bondestandsstuerne og se på de trange alkover med frisk halm i bunden, det enkle ildsted med gryder, pander og andet husgeråd samt de andre interessante ting, der er at se.

Det er altid en oplevelse at

betragte de tunge jernbeslåede dragkister, den rigt udsmykkede himmelseng med udskårne, forgyldte engle og de mange andre ting. Eller kigge indenfor i bondestandsstuerne og se på de trange alkover med frisk halm i bunden, det enkle ildsted med gryder, pander og andet husgeråd samt de andre interessante ting, der er at se. Det er altid en oplevelse at man har mulighed for at komme i håndgribelig berøring med fortiden, og det som rørte sig, og som var dengang. Det kan være forfriskende for en stund at stå ud af det daglige jag, og dvæle ved den tid, da yore forfædre levede, og derved opnå en bedre forståelse af den tid, vi selv lever